

Sygn. akt IV U 220/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Houda

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2014 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 30 grudnia 2013 roku nr (...)

w sprawie J. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się J. G. emeryturę począwszy od dnia 28 października 2013 roku.

Sygn. akt IV U 220/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 30 kwietnia 2014 roku

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 30 grudnia 2013 roku odmówił J. G. prawa do emerytury. W uzasadnieniu tej decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia warunków, od których zależy prawo do emerytury w myśl art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nie wykazał on 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. G. domagając się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do emerytury. Na uzasadnienie podniósł, że posiada ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych - poprzez zaliczenie pracy m. in. w latach 1977-1991 w Przedsiębiorstwie (...) jako pracy w szczególnych warunkach oraz okresu służby wojskowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ emerytalny domagał się jego oddalenia, powołując argumentację z zaskarżonej decyzji, to jest między innymi, że za okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) brak jest świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Bezsporne między stronami było:

J. G. urodzony dnia (...) ukończył 61 lat. Posiada na dzień 1.01.1999 r. łączny staż zatrudnienia wynoszący ponad 26 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił do OFE

Nadto Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony w okresie od 27.10.1973 r. do 16.10.1975 r. odbył zasadniczą służbę wojskową. Zarówno przed odbyciem służby wojskowej, to jest w okresie od 27.11.1972 r. do 24.10.1973 r., jak i po jej odbyciu w okresie od 5.11.1975 r. do 30.06.1977 r. odwołujący wykonywał pracę w warunkach szczególnych (spawacza w Zakładach (...) w T.), uwzględnioną przez ZUS do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Dowód:

- akta ZUS,
- zeznania odwołującego - k. 17,
- akta osobowe odwołującego się.

W okresie od 1.07.1977 r. do 28.02.1991 r. odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) G. – (...) w T., które to przedsiębiorstwo zajmowało się remontami i inwestycjami w przemyśle chemicznym – wykonywaniem nowych instalacji technologicznych, chemicznych. Przedsiębiorstwo to prowadziło pracę na terenie całej Polski w zakładach chemicznych, budowano różnorakie rurociągi, zbiorniki i aparaty chemiczne.

Dowód:

- akta ZUS,
- zeznania świadka W. S. -k. 16v
- zeznania świadka J. K. - k. 16-17,
- zeznania odwołującego - k. 17,
- akta osobowe odwołującego się.

W powyższym Przedsiębiorstwie ubezpieczony pracował stale (poza okresem od 18.11.1991 r. do 31.12.1993 r., kiedy to przebywał na urlopie bezpłatnym) i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz. Ubezpieczony podejmując tą pracę posiadał już uprawnienia spawalnicze, podczas tego zatrudnienia spawał różnymi technikami - zarówno gazowo, elektrycznie oraz TIG – MAG. Innych prac tam nie wykonywał, gdyż byli zatrudnieni monterzy, którzy przygotowywali rury, a następnie odwołujący tylko spawał. Spawanie odbywało się na wysokości, było to nawet 50-60 m. Pracował tak między innymi na Zakładach (...) w T., w G. przy budowie instalacji dwusiarczku węgla.

Podczas tego zatrudnienia odwołujący pracował również jako spawacz na eksporcie w latach 1986-1988 w Niemczech (M.) przy budowie kotłów wysokoprężnych (rurociągów do kotłów) w osłonie argonu. Kocioł ten był budowany w elektrociepłowni. Natomiast w roku 1983 odwołujący był na eksporcie w Czechosłowacji, także jako spawacz pracował przy budowie kotła.

Dowód:

- akta ZUS,
- zeznania świadka W. S. -k. 16v
- zeznania świadka J. K. - k. 16-17,

- zeznania świadka S. W. – k. 17v,
- zeznania odwołującego - k. 17,
- akta osobowe odwołującego się.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zalegające w aktach organu emerytalnego oraz aktach osobowych ubezpieczonego, jak również w oparciu o zeznania odwołującego się i świadków.

Dokumenty dające podstawę dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd uznał za autentyczne i wiarygodne. Poza tym treść i forma tych dokumentów nie budziły zastrzeżeń i wątpliwości uczestników postępowania, nie ujawniły się też takie okoliczności, które należałoby brać pod uwagę z urzędu, a które podważyłyby wiarygodność tej kategorii dowodów i godziły w ich moc dowodową od strony materialnej czy formalnej. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), a dokumenty prywatne, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc).

Wiarygodne w ocenie Sądu były także zeznania odwołującego się oraz świadków. Korespondowały one z materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. Depozycje te nie zawierały żadnych wewnętrznych sprzeczności, były logiczne i spójne. Razem wzięte dały pełny i jasny obraz badanej rzeczywistości.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania było ustalenie czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do emerytury w niższym wieku z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Z analizy stanowiska procesowego organu emerytalnego wynika, że zastrzeżenie ZUS budzi fakt, iż okoliczność ta nie została wykazana stosownymi dokumentami, które byłyby dla organu emerytalnego wiążące.

Z powyższych względów zwrócić uwagę należy na regulację zawartą w art. 184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (tekst jedn. Dz.U. z 2013 roku poz. 1440 ze zm.) zgodnie, z którą ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, tj. 60 lat życia dla mężczyzny, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (czyli w dniu 1.01.1999 r.) osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzny.

Z kolei według art. 32 wyżej powołanej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącymi pracownikami (o których mowa w ust 2-3 tegoż artykułu), zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 – tj. 65 lat w przypadku mężczyzn. Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa powyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Przepis art. 32 ust. 4 powołanej ustawy stanowi natomiast, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Za owe przepisy dotychczasowe wymienione zarówno w art. 32 ust. 2 jak i w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy należy uważać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym

charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 55 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. 1982 r. Nr 40 poz. 267 ze zm.).

Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 13 lutego 2002 roku (sygn. akt III CZP 30/2001, opubl. OSNAPiUS 2002/10 poz. 243) zawarte w art. 32 ust. 4 ustawy odesłanie do przepisów dotychczasowych, sankcjonujących obowiązywanie rozporządzenia, można odnosić tylko do tych przepisów rozporządzenia, które regulują materię określoną w przepisie ustawy, a więc wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk, oraz warunki, na jakich osobom wykonującym te prace przysługuje prawo do emerytury. Zachowały zatem moc przepisy § 4-8a określające wiek emerytalny i okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach pracowników wykonujących prace wyszczególnione w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, przepisy § 9-15 określające wiek emerytalny i warunki przechodzenia na emeryturę osób zatrudnionych w szczególnym charakterze, a ponadto przepis § 3 określający ogólny wymagany okres zatrudnienia oraz przepis § 2 ust. 1 stanowiący, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zgodnie zatem z § 4 rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż ubezpieczony spełnia wszystkie przesłanki nabycia prawa do emerytury. Otóż ukończył 61 lat, posiada wymagany okres ogólnego stażu pracy, bo wynoszący ponad 26 lat, jak również legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na stanowiskach objętych wykazem A cytowanego rozporządzenia wynoszącym co najmniej 15 lat pracy.

Należy również zauważyć, iż zgodnie z art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się żadnych ograniczeń dowodowych. To sprawia, że fakt zatrudnienia, bądź jego brak w warunkach szczególnych może być dowodzony za pomocą każdego środka dowodowego, w tym z zeznań stron i świadków.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody w tym z zeznań odwołującego i świadków w sposób jednoznaczny potwierdziły, że odwołujący będąc zatrudniony w

Przedsiębiorstwie (...) G. – (...) w T. w okresie od 1.07.1977 r. do 28.02.1991 r. w pełnym wymiarze czasu pracy i stale (poza okresem kiedy przebywał na urlopie bezpłatnym) pracował jako spawacz. Wskazana zatem praca określona jest w Wykazie A Dział XIV, poz. 12 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Z kolei, gdy chodzi o okres od 27.10.1973 r. do 16.10.1975 r., kiedy odwołujący pozostając w zatrudnieniu w Zakładach (...) w T. odbywał zasadniczą służbę wojskową, to należy stwierdzić, że podlega on również zaliczeniu do wymaganego stażu co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych jako przesłanki nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym.

Zgodnie bowiem ugruntowanym stanowiskiem judykatury wyrażonym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6.04.2006 r. (III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/108) okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,), jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia. Pracownikowi, który we wskazanym terminie po zakończeniu służby wojskowej podjął pracę u pracodawcy, u którego był zatrudniony w chwili powołania do tej służby, okres służby podlega wliczeniu do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem. Przez "wszelkie uprawnienia związane z zatrudnieniem" należy przy tym rozumieć nie tylko uprawnienia "ze stosunku pracy", ale i uprawnienia związane z tym stosunkiem, a więc także uprawnienia w sferze ubezpieczeń społecznych, będące pochodnymi pozostawania w stosunku pracy (zob. wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 22 października 2009 r., I UK 126/09, uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13).

Zgodnie z art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 21.11.1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.04.241.2416 ze zm.) pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia z czynnej służby wojskowej podjął pracę u pracodawcy, u którego był zatrudniony w dniu powołania do tej służby, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia u tego pracodawcy w zakresie wszystkich uprawnień wynikających ze stosunku pracy.

Odnosząc powyższe do omawianego stanu faktycznego nie może być jakichkolwiek wątpliwości, iż okres od 27.10.1973 r. do 16.10.1975 r., kiedy to odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową podlega zaliczeniu do wymaganego okresu co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Otóż zarówno przed tą służbą (od 27.11.1972 r. do 24.10.1973 r.), jak i po jej odbyciu (od 5.11.1975 r. do 30.06.1977 r.) ubezpieczony wykonywał tę samą pracę w warunkach szczególnych (spawacza w Zakładach (...) w T.), zaliczoną przez ZUS do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Tym samym, biorąc pod uwagę okres zatrudnienia od 1.07.1977 r. do 28.02.1991 r. w Przedsiębiorstwie (...) G. – (...) w T., opisany wyżej okres odbywania służby wojskowej wraz z okresami uwzględnionymi przez organ rentowy odwołujący spełnia wymagany warunek co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Mając powyższe na uwadze, działając na mocy wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu emeryturę począwszy od dnia 28 października 2013 r., tj. od dnia złożenia wniosku.